

POROČILO O DELU SODELAVCEV RAZISKOVALNE POSTAJE ZRC SAZU V NOVI GORICI OD 1. 12. 2018 DO 31. 12. 2019

PERSONALNI SESTAV

V letu 2019 so strokovno in raziskovalno delo na Raziskovalni postaji (dalje RP) ZRC SAZU v Novi Gorici opravljali: doc. dr. **Danila Zuljan Kumar**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, koordinatorka delovnih aktivnosti na RP ZRC SAZU v Novi Gorici; dr. **Jasna Fakin Bajec**, Inštitut za kulturne in spominske študije; dr. **Katarina Šrmpf Vendramin** (od 1. 6. 2019) in doc. dr. **Špela Ledinek Lozej**, Inštitut za slovensko narodopisje (do 1. 7. 2019 tudi Uprava); dr. **Petra Testen Koren**, Inštitut za kulturno zgodovino (polovični delovni čas), polovično na ERC Advanced Grant projekt EIRENE: Post-war transitions in gendered perspective: the case of the North-Eastern Adriatic region, ki ga vodi prof. dr. Marta Verginella (več glej: <http://project-eirene.eu>); pridr. prof. dr. **Neva Makuc** in dr. **Petra Kolenc**, Zgodovinski inštitut Milka Kosa; dr. **Alenka Di Battista** (do 1. 5. 2019 na porodniškem dopustu, s 1. 9. 2019 sodelavka ZVKDS, OE Nova Gorica in v dopolnilnem delovnem razmerju na ZRC SAZU), **Klavdija Figelj** (od 1. 6. 2019 polovični delovni čas) na Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta ter prof. dr. **Branko Marušič**, znanstveni svetnik v pokoju.

DOKTORSKI ŠTUDIJI

Petra Kolenc:

Petra Kolenc je 26. 3. 2019 na Fakulteti za humanistiko (študijski program *Zgodovina Evrope in Sredozemlja*) Univerze na Primorskem zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Trnovski gozd v gospodarsko-političnih in kulturno-socialnih dinamikah treh stoletij (od 18. do 20. stoletja): med mikro-zgodovinsko obravnavo in pisanjem lokalne zgodovine* pod mentorstvom prof. dr. Marte Verginella in somentorstvom prof. dr. Aleksandra Panjeka.

Klavdija Figelj:

Klavdija Figelj je 19. 9. 2019 na Podiplomski šoli ZRC SAZU, Modul Transformacija moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura, zagovarjala dispozicijo doktorske naloge z delovnim naslovom *Avantgarde na robu*.

GOSTOVANJA NA UNIVERZAH IN OSTALIH RAZISKOVALNI INŠTITUCIJAH

Neva Makuc:

Med 1. 8. in 1. 12. 2019 je gostovala na Inštitutu za srednjeevropska kulturna srečanja – Istituto per gli incontri culturali mitteleuropei v Gorici (Italija). Poleg izvajanja raziskovalnega dela je sodelovala pri organizaciji 54. Srednjeevropskega kulturnega srečanja v Gorici ter sodelovala pri pobudi za oblikovanje evropskega kulturnega distrikta »GO.MOZAIK«.

Danila Zuljan Kumar:

Med 1. 3. in 31. 3. ter od 21. 10. do 31. 1. 2020 gostuje na Univerzi v Padovi, Oddelku za jezikovne in literarne študije.

PEDAGOŠKO DELO NA UNIVERZI V NOVI GORICI

☛ **Neva Makuc:**

V okviru programa Kulturna zgodovina na Fakulteti za humanistiko je v zimskem semestru 2018/2019 kot nosilka predmetov predavala *Uvod v študij zgodovine* in *Zgodovino historiografije*.

☛ **Petra Testen Koren:**

V okviru program Kulturna zgodovina na Fakulteti za humanistiko je v zimskem semestru 2019/2020 izvajala seminar/vaje pri predmetu *Kultura fevdalne družbe*.

☛ **Danila Zuljan Kumar:**

V okviru programa Slovenistika na Fakulteti za humanistiko je nosilka predmetov *Dialektologija* in *Sociolingvistika*.

PEDAGOŠKO DELO NA PODIPLOMSKI ŠOLI ZRC SAZU

☛ **Špela Ledinek Lozej:**

V okviru modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost je nosilka predmeta *Dediščine, dediščinski procesi in prakse*.

MENTORSTVO

☛ **Danila Zuljan Kumar:**

V okviru Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša je mentorica mladi raziskovalki Urški Vranjek Ošlak.

ČLAN KOMISIJE

☛ **Danila Zuljan Kumar:**

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta: članica komisije za zagovor doktorskega dela Janoša Jezovnika z naslovom *Notranja glasovna in naglasna členjenost terskega narečja slovenščine*.

Univerza v Novi Gorici, Fakulteta za humanistiko: članica komisije za zagovor diplomskega dela Lionelle Costantini z naslovom *Dileme pri usvajanju pomožnih glagolov v italijanščini s strani slovenskih govorcev*.

PREDAVANJA, REFERATI NA KONFERencaH IN SIMPOZIJH

☛ **Jasna Fakin Bajec:**

Ajdovščina, 29. 1. 2019: predavanje *O veliki evropski kulturni poti, ki povezuje s sv. Martinom povezane kraje med Madžarsko in Francijo* v Lavričevi knjižnici Ajdovščina.

Idrija, 21. 3. 2019: predavanje *Novi kreativni izdelki in storitve, osnovani na tradiciji in prilagojeni sodobnim trendom in potrebam* za Razvojno agencijo Idrija.

Ljubljana, 3. 4. 2019: predavanje *Revitalization and management of cultural heritage with people and not for people* na konferenci Revitalization of cultural heritage with the involvement of public and private sector, v organizaciji Fakultete za poslovne vede v okviru zaključne konference mednarodnega projekta RESTAURA.

Tolmin, 10. 4. 2019: predavanje *Vloga kulturne dediščina za razvoj podeželja in opolnomočenje kmečkih žena* v okviru izobraževalnih srečanj Kulturnega društva kmečkih žena iz Zgornjega Posočja.

Krakow (Poljska), 20. 8. 2019: predavanje *St. Martin's heritage and its social values of Sharing between local and transnational/societal environments* na 5. Mednarodnem dediščinskem forumu Centralne Evrope z naslovom *Heritage and Environment v organizaciji International Cultural Centre*.

Matavun, Park Škocjanske jame, 22. 10. 2019: predavanje *Establishing an integrative approach in safeguarding and sustainable using of cultural and natural heritage between theory and practice* na Experts

meeting in frames of UNESCO MAB programme in Karst and River Reka Basin Biosphere Reserve z naslovom *Linkage between academic institutions and BRs: application of traditional knowledge and aiming to sustainable coexistence of man and nature in modern times*.

Špela Ledinek Lozej:

Santiago de Compostela (Španija), 17. 4. 2019: predavanje *Alpine pasture in Friuli: heritages and practices* na 14. kongresu SIEF *Track Changes: Reflecting on a Transforming World*.

Tours (Francija), 6. 6. 2019: predavanje *Tolminc cheese scuffles behind the closed door and highlanders' autonomy* v sekciji *Geographical designations, valorisation and heritagisation* na 5. mednarodni konferenci IEHCA (Institut Européen d'Histoire et des Cultures de l'Alimentation).

Lima (Peru), 1. 7. 2019: predavanje *Cultivating interdependency: insights into governance of the commons in the Slovenian Alps* na 17. bienalni IASC konferenci *In Defense of the Commons: Challenges, Innovation, and Action* (skupaj z N. Bogataj in M. Šmid Hribar).

Videm (Italija), 24. 11. 2019: predavanje *AlpFoodway - interdisciplinarni, transnacionalni in participativni pristop k dediščini alpske prehrane* na mednarodni konferenci *Dediščina prehrane na stičišču Alp in Jadrana* (Univerza v Vidmu).

Neva Makuc:

Ljubljana, 18. 12. 2018: predavanje *Plemiška mobilnost na Goriškem v 17. stoletju: Francesco Maria Neuhaus na znanstvenem posvetu Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in razpadom Habsburške monarhije: znanstveni posvet v organizaciji Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU*.

Ljubljana, 3. 4. 2019: predavanje *The revitalisation of cultural heritage with the involvement of public and private sector: A Slovenian good practice* na konferenci *Revitalization of cultural heritage with the involvement of public and private sector* v organizaciji Fakultete za poslovne vede v okviru zaključne konference mednarodnega projekta RESTAURA.

Gorica (Italija), 24. 5. 2019: vabljen predavanje v slovenskem jeziku, posvečeno goriški deželni zavesti v novem veku, v okviru panela *Le famiglie mitteleuropee nel Goriziano storico, cerniera di lingue e civiltà* na 15. mednarodnem festivalu *È storia - Festival internazionale della Storia Famiglie*.

Varšava (Poljska), 5. 6. 2019: predavanje *Challenges facing research on collective identities of frontier areas in the light of contemporaneous Enlightenment historiography* na mednarodni metodološki konferenci *Jak badać Oświecenie? / How to study the Enlightenment? / Comment étudier les Lumières?* v organizaciji Univerze v Varšavi.

Portorož, 18. 9. 2019: *Identities in the early modern border area between the Venetian Republic and the Habsburg hereditary lands* na mednarodni konferenci *Societies and Spaces in Contact: Between Convergence and Divergence* v organizaciji Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta in Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane.

Gorica (Italija), 25. 10. 2019: vabljen predavanje v slovenskem jeziku *Plurilinguismo e identità di un area di confine: il Goriziano storico nell'età moderna* [Večjezičnost in identitete na obmejnem prostoru: historična Goriška v novem veku] na 54. Srednjeevropskih kulturnih srečanjih z naslovom *Gorizia, Gorica, Görz: incrocio fecondo delle tre civiltà europee*, v organizaciji Inštituta za srednjeevropska srečanja (ICM) iz Gorice.

Trst (Italija), 14. 11. 2019: vabljen predavanje *Attività storiografica degli umanisti friulani tra Quattrocento e Cinquecento* na 22. letnem simpoziju Zgodovinega društva Julijske krajine iz Trsta *Aspetti della cultura umanistica nell'area alto adriatica tra Quattrocento e Cinquecento*.

Gorica (Italija), 27. 11. 2019: vabljen predavanje *La Contea di Gorizia in età moderna – l'identità di una provincia di confine* [Goriška grofija v novem veku – identiteta obmejne dežele] v prostorih Palače Coronini (Cingrof) v organizaciji Državnega arhiva v Gorici in fundacije Fondazione Palazzo Coronini Cronberg iz Gorice.

☛ **Danila Zuljan Kumar:**

Padova (Italija), 19. 3. 2019: predavanje *Identiteta Beneških Slovencev v odnosu do identitete Furlanov v Furlaniji - Julijski krajini* na Oddelku za jezikovne in literarne študije Univerze v Padovi.

Padova (Italija), 26. 3. 2019: predavanje *Leksikalna semantika v narečnih govorih* na Oddelku za jezikovne in literarne študije Univerze v Padovi.

Koper, 24. 9. 2019: prispevek *The agricultural lexis in the western and eastern parts of the Goriška Brda territory from the point of view of the Slavic-Romance language contact* na konferenci IGU 2019 *Thematic Conference Transformation of Traditional Cultural Landscapes, Session B: Mediterranean Landscape: Transitions, Prospects, Challenge* na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vilna (Litva), 3. 10. 2019: prispevek *The function of contemporary culture and art in revitalizing the endangered language and reawakening of the dying culture and identity* na *26th International Scientific Conference of Jonas Jablonskis: Linguistic Diversity in the Modern World - Language Power and Prestige* na Inštitutu za litovski jezik Univerze v Vilni.

Opava (Češka), 19. 11. 2019: predavanje *Slovene dialects* na Oddelku za bohemistiko in knjižničarstvo Filozofske in naravoslovne fakultete Univerze v Opavi.

Opava (Češka), 21. 11. 2019: predavanje *The Function of Contemporary Culture and Art in Revitalizing the Endangered Language and Reawakening of the Dying Culture and Identity* na Oddelku za bohemistiko in knjižničarstvo Filozofske in naravoslovne fakultete Univerze v Opavi.

Brno (Češka), 25. 11. 2019: predavanje *The Region of Brda/Cueil/CollioA Mediterranean territory in the surroundings of the town of Gorizia/Gurizel/Gorica* na Oddeku za klasične študije Masarykove univerze v Brnu.

Opava (Češka), 27. 11. 2019: predavanje *Slovenia: the development of its national identity* na Oddelku za zgodovino Filozofske in naravoslovne fakultete Univerze v Opavi.

Padova (Italija), 9. 12. 2019: Simpozij o Milku Matičetovem *Mitski svet Terskih dolin* na Univerzi v Padovi.

☛ **Petra Testen Koren:**

Ljubljana, 6.–7. 6. 2019: prispevek z naslovom *Violence against women as reflected in the material of the Archivio di stato di Gorizia (1919–1921)* na mednarodnem simpoziju v okviru ERC projekta EIRENE z naslovom *Women and post-war transitions: violence* v Trubarjevi hiši literature.

☛ **Katarina Šrmpf Vendramin:**

Videm (Italija), 24. 10. 2019: prispevek z naslovom *Prehranjevalne zapovedi, prepovedi in tabuji v času nosečnosti, poroda in zgodnjega otroštva na zahodnem slovenskem območju* na mednarodni konferenci *Dediščina prehrane na stičišču Alp in Jadrana* na Univerzi v Vidmu.

IZOBRAŽEVALNE DELAVNICE

☛ **Jasna Fakin Bajec:**

Ajdovščina, 17. 12. 2018: v sodelovanju s profesorico angleščine mag. Melito Lemut Bajec so-vodenje delavnice *Kulturna dediščina* na Srednji šoli *Veno Pilon*, na gimnazijskem programu, (1. in 2. letnik), pri predmetu angleščina.

Sežana, 23. 1. 2019: vodenje delavnice *O dediščini sv. Martina* na Srednji šoli Srečka Kosovega, program ekonomski tehnik, pri predmetu Robotika.

Ajdovščina, 13. in 21. 2. 5. 3. 2019: vodenje izobraževalnih delavnic za odrasle v okviru operacije sodelovanja LAS na Ljudski univerzi »Program izobraževanja za razvoj in krepitev dejavnosti na kmetiji« (ukrep LEADER, podukrep 19.2). Teme delavnic: Vloga in pomen dosežkov in znanj naših prednikov za boljši jutri; Kuhanje po starih receptih je več kot oživljanje lokalne dediščine in iskanje lastnih korenin; Novi kreativni izdelki, osnovani na tradiciji in kulturni dediščini.

Cirje, 12. 3. 2019: vodenje izobraževalne delavnice o zgodovini in etnologiji Krasa v okviru izobraževalnega programa za Turistične vodnike kraških občin.

Ajdovščina, 22. 3. 2019: Osnovna šola Šturje: vodenje delavnice Dediščina mojega kraja v okviru tehničnega dneva za 3. razred.

Vipava, 9. 10. 2019; Ajdovščina, 15. in 16. 10. 2019; Planina pri Ajdovščini, 11. 10. 2019: vodenje štirih delavnic na temo obujanja domačih in umetnostnih obrti pekarstva za upokojene in ženske nad 50 letom starosti v okviru operacije sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« (ukrep LEADER, podukrep 19.3), ki ga za LAS Vipavska dolina vodita Razvojna agencija ROD Ajdovščina in Občina Ajdovščina.

●Špela Ledinek Lozej:

Renče, 11. 2. 2019: delavnica *Etnologija, kulturna antropologija in etnografske metode raziskovanja* na osnovni šoli Lucijana Bratkoviča Bratuša.

Ljubljana, 3. 12. 2019: okrogla miza *Dediščina v mobilnem svetu* (skupaj z M. Bofulin, N. Rogelja Caf, P. Pipan, M. Topole in M. Pisk) v Skuhni.

●Katarina Šrmpf Vendramin:

Tolmin, 22. 11. 2019: predavanje »Kaj naredi dobro koreografijo?« na *Folklorni delavnici* JSKD OI Tolmin, Kinogledališče Tolmin.

PREDSTAVITVE, GOVORI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

●Alenka Di Battista:

Ljubljana, 12. 11. 2019: predavanje *Arhitekturno ustvarjanje med obema vojnama na Slovenskem. Revija Arhitektura in krog njenih sodelavcev* na Jesenskem ciklusu predavanj Slovenskega umetnostno-zgodovinskega društva v Narodni Galeriji.

●Jasna Fakin Bajec:

Ljubljana, 3. 3. 2019: sodelovanje na okrogli mizi *Revitalization of cultural heritage in the 21st century* v organizaciji Fakultete za poslovne vede v okviru zaključne konference mednarodnega projekta RESTAURA.

Pliskovica, 25. 4. 2019: sodelovanje na okrogli mizi *Suhi zid – naša identiteta – UNESCO dediščina* v okviru otvoritve spomladanskega dela festivala Kraška gmajna - festival naravoslovnega in dediščin-skega turizma.

Nova Gorica, 18. in 19. 2. 2019: gostujoči predavanji pri predmetih *Zgodovina historiografije* in *Uvod v študij zgodovine* na Fakulteti za humanistiko, Program kulturna zgodovina Univerze v Novi Gorici.

Brežice, 5. 11. 2019: gostujoče predavanje pri predmetu *Gastronomija in enogastronomija na Sloven-skem* na Univerzitetnem študijskem programu Turizem na Fakulteti za turizem.

●Petra Kolenc:

Nova Gorica, 18. 12. 2018: predstavitev 42. številke *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja* posvečene Evropskemu letu kulturne dediščine (skupaj z A. Ferleticem in T. Gerbec) na Gradu Kromberk, Goriški muzeji.

Gorica (Italija) 10. 4. 2019: predstavitev *Izvestja 25/2018* (skupaj z D. Zuljan Kumar, K. Figelj in A. Di Battista) v Katoliški knjigarni v sklopu pogovorov Na kavi s knjigo.

Lokovec, 16. 1. 2019; Grgar, 8. 2. 2019; Čepovan, 8. 3. 2019; Lokve, 10. 3. 2019; Trnovo, 14. 3. 2019; Kal nad Kanalom, 28. 4. 2019; Grgarske Ravne, 7. 6. 2019; Kanal, 5. 8. 2019: predstavitev knjige *Krčme in gostilne na Trnovsko-Banjski planoti* (skupaj z M. Bremcem Šuligojem in ostalimi so-avtoricami).

Nova Gorica, 24. 5. 2019: Predstavitev *Marušičevega zbornika: Zgodovinopisec zahodnega roba, prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici* (skupaj s Petro Svoljšak, Oto Luthrom in Danilo Zuljan Kumar) na Gradu Kromberk, Goriški muzej.

Lokve, 18. 8. 2018: voden pohod po (zgodovinski) poti za zidom; voden ogled malega muzeja škafarske obrti (prostor društva LO-KO) na *Prazniku narave 2019*.

Nova Gorica, 17. 12. 2019: predstavitev 43. številke *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja* posvečene Evropskemu letu kulturne dediščine (skupaj z Andrejem Ferleticem) na Gradu Kromberk, Goriški muzej.

Špela Ledinek Lozej:

Nova Gorica, 17. 1. 2018: predstavitev *Izvestja 15/2018* (skupaj z J. Fakin Bajec, K. Figelj in N. Makuc) v Galeriji Frnaža.

Ljubljana, 20. 2. 2019: nastopno predavanje *Ognjišča – od središča vsakdanjih praks do kulturne dediščine* na Podiplomski šoli ZRC SAZU.

Koper, 18. 3. 2019: gostujoče predavanje *Razvoj kuhinjskega prostora v Vipavski dolini* v okviru *Zgodovinske pomladi 2019* pri predmetu *Zgodovina tradicionalne ljudske kulture* na Univerzi na Primorskem.

Bela peč (Italija), 12. 5. 2019: sodelovanje na srečanju o ohranjanju kulturne dediščine Slovencev v Italiji v organizaciji Slovenskega etnološkega društva, na Jalnovni domačiji.

Ljubljana, 11. 6. 2019: sodelovanje na okrogli mizi *O etnologiji v konservatorstvu ter o njeni vlogi pri varovanju in ohranjanju kulturne dediščine v 21. stoletju: Izkušnje, vloga, izzivi* v organizaciji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Delovne skupine etnologov konservatorjev in Slovenskega etnološkega društva v Slovenskem etnografskem muzeju.

Lima (Peru), 5. 7. 2019: vabljen predavanje *Participatory transnational and cross-border approaches to Alpine food heritage and cultural heritage collections* na delavnici *Collective action, governance and adaptation: Lessons from the Alps and Andes* na Pontificia Universidad Católica del Perú.

Matajur (Italija), 31. 8. 2019: predstavitev knjige *Matajur – Živiet na planinah, vivere sui pascoli* Luise Battistig v okviru Gorskega praznika v Zavetišču Pelizzo.

Humin (Italija), 1. 9. 2019: predstavitev filma *Mleko, kafe in sir* na festivalu *Sguardi sui territori: Antropologia visuale ed ecomuseo*.

Gorica (Italija), 29. 11. 2019: predstavitev knjige Luise Battistig *Živiet na planinah, Vivere sui pascoli – Matajur* (skupaj z V. Klemšetom) v Trgovskem domu.

Neva Makuc:

Nova Gorica, 17. 1. 2018: predstavitev *Izvestja 15/2018* (skupaj z J. Fakin Bajec, K. Figelj in Š. Ledinek Lozej) v Galeriji Frnaža.

Petra Testen Koren:

Kobarid, Kobariški muzej, 12. 4. 2019: predavanje z naslovom »Dajte nam kruha! Sklenite mir!« *Prehrana, pomanjkanje in protesti – ženske preživetvene strategije med prvo svetovno vojno ob odprtju e-razstave Ženske v prvi svetovni vojni* v prostorih Fundacije Poti miru v Posočju.

Danila Zuljan Kumar:

Gorica (Italija) 10. 4. 2019: predstavitev *Izvestja 25/2018* (skupaj s P. Kolenc, K. Figelj in A. Di Battista) v Katoliški knjigarni v sklopu pogovorov Na kavi s knjigo.

Nova Gorica, 24. 5. 2019: Predstavitev *Marušičevega zbornika: Zgodovinopisec zahodnega roba, prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici* (skupaj s P. Svoljšak, O. Luthrom in P. Kolenc) na Gradu Kromberk, Goriški muzej.

RAZSTAVE

●Klavdija Figelj:

Tolmin, 14. 2. 2019: odprtje razstave *Tinka Volarič: Črta je vate zazrta*, Knjižnica Cirila Kosmača, 14. 2. 2019–28. 3. 2019.

Tolmin, 8. 7. 2019: odprtje razstave *Damijan Kracina: Nelagodje smisla/Discomforting Meaning*, Knjižnica Cirila Kosmača, 8. 7. 2019–9. 8. 2019.

Nova Gorica, 3. 12. 2019: odprtje razstave Vasja Kavčič: *Krog v kvadratu*, Mestna galerija Nova Gorica, 3.–24. 12. 2019

●Petra Testen Koren:

Brežice, 11. 1.–15. 2. 2019: gostovanje razstave *Na krilih zgodovine 1915–1917: Avstro-ogrsko letalstvo na soški fronti* (soavtorji: M. Močnik, M. Ravbar, J. Silič, T. Koren) v malem avditoriju Posavskega muzeja.

Pariz (Francija), 9.–17. 4. 2019: v sodelovanju z arhivi slovanskih držav je Forum slovanskih kultur gostoval z razstavo *Ženske in velika vojna/Women and the Great War. WWI through women's eyes* (s slovenske strani soavtorji: M. Verginella, A. Cergol Paradiž, I. Selišnik, U. Strle) na sedežu Unesca.

Kobarid, april–oktober 2019: e-razstava *Ženske v prvi svetovni vojni* (soavtorji: M. Verginella, R. Devetak, K. Ajlec, A. Cergol Paradiž, I. Selišnik, U. Strle, T. Koren, P. Mikša, P. Svoljšak, M. Klavara, Ž. Koncilija, J. Kosi) v prostorih Ustanove Fundacija »Poti miru v Posočju«.

BIBLIOGRAFIJA

●Jasna Fakin Bajec:

Zeleno je dobro: načrtovanje urbanih zelenih površin z ljudmi, ne za ljudi. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (soavtorstvo z M. Pogačarjem, P. Kolenc, J. Tiranom, K. Horvat Polajnar in A. Smrekarjem).

Green is good: planning urban green spaces with people, not for people. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (skupaj z Martinom Pogačarjem, Petro Kolenc, Jernejem Tiranom, Katarino Horvat Polajnar in Alešom Smrekarjem).

Promises and Limits of Participatory Urban Greens Development: Experience from Maribor, Budapest, and Krakow (soavtorstvo z M. Pogačarjem, K. Polajnar Horvat, A. Smrekarjem, J. Tiranom). V: *Participatory Research and Planning in Practice* (ur. J. nared in D. Bole). Cham: Springer, str. 75–89.

Vpliv urbanega razvoja Trsta na življenje kraškega kmeta konec 19. in v prvi polovici 20. stoletja V: *Kronika, Iz zgodovine Trsta*, št. 67, št. 3, str. 629–647.

The Interpretation and Utilization of Cultural Heritage and Its Values by Young People in Slovenia: Is Heritage Really Boring and Uninteresting?. V: *Etnološka tribina: Journal of Croatian Ethnological Society*, Vol. 48, No. 41.

Predstavitev turističnega kulinaričnega paketa Kras/Carso Food Tour: unikatno popotovanje v doživetu okušanje pristnega Krasa. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, št. 16, Nova Gorica: ZRC SAZU, str. 52–59.

●Alenka Di Battista:

Občinska stavba v Novi Gorici (soavtor Katarina Mohar), Umetnine v žepu 17. Ljubljana: Založba ZRC, 2019.

Zametki novogoriškega hotela Park. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 15–23.

Znanstveni sestavek v leksikonu:

Cotič, Marko. V: *Novi Slovenski biografski leksikon*. Zv. 4. Ljubljana: Založba ZRC [pred objavo].

Černivec, Josip. V: *Novi Slovenski biografski leksikon*. Zv. 4. Ljubljana: Založba ZRC [pred objavo].

Černigoj, Milan. V: *Novi Slovenski biografski leksikon*. Zv. 4. Ljubljana, Založba ZRC [pred objavo].

☛ **Klavdija Figelj:**

Axis mundi kot os sveta ali zakaj je v kvadratu vrisan krog. V: *Vasja Kavčič: krog v kvadratu* [katalog razstave]. Nova Gorica: Kulturni dom, 2019, 2–3.

Damijan Kracina, Nelagodje smisla/ Discomforting Meaning [zgibanka]. Tolmin: Knjižnica Cirila Kosmača, 2019.

Lehrmanovi Argonavti, želja po izvirnosti za vsako ceno. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 24–35.

☛ **Petra Kolenc:**

Trnovski gozd v gospodarsko-političnih in kulturno-socialnih dinamikah treh stoletij (od 18. do 20. stoletja): med mikrozgodovinsko obravnavo in pisanjem lokalne zgodovine: doktorska disertacija. Koper: [P. Kolenc], 2019, 275 str.

Lokve, vas, ki jo obdaja suhokamniti zid. V: *Pro Lokovec*. Lokovec: KTD Lokvec, 2018, str. 28–29.

Zeleno je dobro: načrtovanje urbanih zelenih površin z ljudmi, ne za ljudi. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (skupaj z M. Pogačarjam, J. Fakin Bajec, J. Tiranom, K. Horvat Polajnar in A. Smrekarjem).

Green is good: planning urban green spaces with people, not for people. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (skupaj z M. Pogačarjam, J. Fakin Bajec, J. Tiranom, K. Horvat Polajnar in A. Smrekarjem).

Gradivo za bibliografijo Branka Marušiča med letoma 1956 in 2018. V: *Marušičev zbornik: zgodovinar zahodnega roba: prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici*. Ljubljana: Založba ZRC, 2019, str. 29–117.

Marija in Henrik: poskus rekonstrukcije (intimnega) odnosa V: *Razpotja*. Nova Gorica: DHG, 2019, str. 70–74.

Ivan Mignozzi. V: *Vesela Goriška: zbornik o ljubiteljski kulturi*. Nova Gorica: Zveza kulturnih društev, 2019, str. 142–145.

Pregled povojnega razvoja turistične infrastrukture na Lokvah. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 36–45.

Uredniško delo:

Marušičev zbornik: zgodovinar zahodnega roba: prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici. Ljubljana: Založba ZRC, 2019 (skupaj z O. Lutharjem, P. Svoljšak in D. Zuljan Kumar).

Il patrimonio alimentare nell'area di contatto fra le Alpi e l'Adriatico: conferenza internazionale = Dediščina prehrane na stičišču Alp in Jadrana: mednarodna konferenca = Food heritage at the crossroads of the Alps and the Adriatic: international conference: 24. 10. 2019, Sala convegni, konferenčna dvorana, conference hall Roberto Gusmani, via, ulica, street T. Petracco 8, Udine, Viden, Udine [program s povzetki]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (skupaj s Š. Ledinek Lozej, M. Godina Golija in R. Dapitom).

Goriški letnik: Zbornik Goriškega muzeja, št. 43. Nova Gorica: Goriški muzej Kromberk, 2019 (skupaj s T. Gerbec in A. Ferleticem).

Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici 16 (2019), Nova Gorica: ZRC SAZU, 2019.

●**Špela Ledinek Lozej:**

Collaborative Inventory—A Participatory Approach to Cultural Heritage Collections. V: *Participatory Research and Planning in Practice* (ur. J. Nared in D. Bole). Cham: Springer, str. 121–131.

Planinsko pašništvo na Matajurju = L'alpeggio sul Matajur. V: *Živiet na planinah = Vivere sui pascoli: Matajur* (ur. L. Battistig). Čedad = Cividale del Friuli: Most, str. 13–19.

Planine v Nadiških dolinah. V: *Goriški letnik*, 43, 2019, str. 93–107.

Ob dvajseti obletnici razglasitve ognjišča v Lukčevi hiši na Kambreškem za kulturni spomenik: Beležka k dediščinskemu turizmu V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 46–51

Uredniško delo:

Il patrimonio alimentare nell'area di contatto fra le Alpi e l'Adriatico: conferenza internazionale = Dediščina prehrane na stičišču Alp in Jadrana: mednarodna konferenca = Food heritage at the crossroads of the Alps and the Adriatic: international conference: 24. 10. 2019, Sala convegni, konferenčna dvorana, conference hall Roberto Gusmani, via, ulica, street T. Petracco 8, Udine, Viden, Udine: [program s povzetki]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019 (skupaj z R. Dapitom, M. Godina Golija in P. Kolenc).

●**Neva Makuc:**

Novoveška družbena mobilnost v luči šolstva notranjeavstrijskih dežel. V: *Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in 20. stoletjem* (ur. B. Golec). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2019, str. 331–351.

Prispevek k preučevanju družbene mobilnosti na primeru epizode krminske fajde iz prve polovice 17. stoletja V: *Marušičev zbornik: zgodovinarji zahodnega roba: prof. dr. Branko Marušič ob 80-letnici* (ur. Petra Kolenc et al.). Ljubljana: Založba ZRC, 2019, str. 199–209.

Il territorio di confine in età moderna quale cerniera di lingue e milieux culturali. V: *Nuova iniziativa isontina: rivista del Centro studi politici, economici e sociali »Sen. A. Rizzatti«*, 2019, št. 80, str. 10–11.

Vključujoča deželna identiteta večjezične historične Goriške v novem veku. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 7–9.

●**Branko Marušič (izbor):**

Slavnostni govor na proslavi 90-letnice TIGRa. V: *Primorski rodoljub*, št. 27, december 2018, str. 28–31.

Sloenci in italijanski preporod/risorgimento. V: *Trinkov Koledar* 2019, str. 47–57.

Tomaž Pavšič (21. 3. 1931–9. 2. 2019). Razumnik in narodni buditelj. V: *Primorski dnevnik*, 26. 3. 2019, št. 72, str. 18.

Vendarle predvsem graditelj prihodnosti. O političnem opredeljevanju Maksa Fabianija. V: *Primorski dnevnik*, 26. 5. 2019, št. 124, str. 11.

Predstavitev Julija Beltrama - Janka. V: *Julij Beltram - Janko (1913–1989). Gradivo s simpozija ob 30. obletnici smrti politika in partizana*, Vogrsko, 13. april 2019, Nova Gorica OZZB za vrednote NOB, 2019.

Solkanska pismenost. V: *Koledar Goriške Mohorjeve družbe* 2020, str. 197–203.

Stoletje društvene dejavnosti na Goriškem. V: *Vesela Goriška. Zbornik o ljubiteljski kulturi na Goriškem*. Nova Gorica, ZKD, 2019, str. 24–42.

Kako so Sloenci spoznavali Beneško Slovenijo v predplebiscitnem času (do oktobra 1866)? V: *Goriški letnik*, št. 43, 2019, str. 31–44.

Kako sem preživel prvo leto življenja. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 3–6.

O začetkih slovenskega knjižnega ustvarjanja pri Beneških Slovencih. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 10–14.

☛ **Danila Kumar Zuljan:**

Pragmatic Functions of Repetitions in Spontaneous Spoken Dialect Discourse. *Dialectologia et Geolinguistica* 27 (2019), 123–141.

Word order in Slovene dialectal discourse. *Slovenski jezik - Slovene linguistic studies*, 2019, 12, str. 53–74.

Pripovedni svet Terskih dolin. V: Šekli, Matej (ur.), Rezoničnik, Lidija (ur.). *Slovenski jezik in njegovi sosede*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije). Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije. 2019, str. 407–415.

La realtà transfrontaliera di Schengen dal punto di vista della linguistica. V: Čok, Štefan (ur.), Škarabot, Anja (ur.). *Dietro, a ridosso, oltre il confine: gli sloveni in Friuli Venezia Giulia a dieci anni dall'adesione della Slovenia all'area Schengen*. Trieste: Slovenski raziskovalni inštitut: = Istituto sloveno di ricerche. 2019, str. 81–84.

Znanstveni pogled na šengensko čezmejno stvarnost - s stališča jezikoslovja. V: Čok, Štefan (ur.), Škarabot, Anja (ur.). *Zamejski, obmejni, čezmejni: Slovenci v Furlaniji - Julijski krajini deset let po vstopu Slovenije v šengensko območje*. Trst: Slovenski raziskovalni inštitut. 2019, str. 81–84.

Govor Gornjega Cerovega. V: Klemše, Vlado. *Med Biršo, Vrbačno in Prevalo: krajevna, ledinska, vodna, hišna in gorska imena v Gornjem in Dolnjem Cerovem in sosesčini*. Gorica: Zadruga Goriška Mohorjeva. 2019, str. 9–11.

O možnostih razvoja kulturnega turizma v Brdih (skupaj s T. Gomiršek). V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 68–74.

Uredniško delo:

Marušičev zbornik: zgodovinopisec zahodnega roba: prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici. Ljubljana: Založba ZRC, 2019 (skupaj z O. Lutharjem, P. Svoljšak in P. Kolenc).

Klemše, Vlado (avtor, fotograf), *Med Biršo, Vrbačno in Prevalo: krajevna, ledinska, vodna, hišna in gorska imena v Gornjem in Dolnjem Cerovem in sosesčini*. Gorica: Zadruga Goriška Mohorjeva, 2019. 131 str.

☛ **Petra Testen Koren:**

Iz Posočja v Istro: vojna kronika Neže Rejec (1914–1918). V: *U sjeni Velikoga rata: odraz ratnih zbivanja na život istarskoga civilnog stanovništva: zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa održanoga u Puli 13.–15. listopada 2016* (ur. M. Dabo, M. Radošević). Pula: Istarsko povijesno društvo = Società Storica Istriana = Istrsko zgodovinsko društvo: Povijesni i pomorski muzej Istre = Museo storico e navale dell'Istria, 2019, str. 363–391 (skupaj z U. Strle).

Sostenitori e collaboratori maschili di Slovenka (1897–1902). V: *Slovenka: il primo giornale femminile sloveno (1897–1902)*. 1a ed. (ur. M. Verginella). Trieste: Vita Activa, 2019, str. 107–123.

Mesto žensk v biografiji. V: *Biografija na prehodu v digitalnost* (ur. M. Ratej). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC ZAZU, 2019, str. 99–111.

☛ **Katarina Šrmpf Vendramin:**

»Medanc podklanc je figo zagledal, je milil, da je žganc«: Oblike, vsebina in funkcija medkrajevnega zbadanja na Slovenskem. V: *Glasnik SED* 60/2, 2019.

Kostumiranje za turistične namene: (Ne)ustvarjanje »briške noše«. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, 16 (2019), str. 60–67.

REDNA IN IZREDNA DEJAVNOST**☛ Jasna Fakin Bajec:**

Strokovno sodeluje z Društvom gospodinj in dramske skupine Planina pri Ajdovščini.

Je članica Sveta za turizem, posvetovalnega telesa župana Občine Ajdovščina za razvoj turizma v Zgornji Vipavski dolini in Odboru pametna regija za pripravo Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške) za obdobje 2021–2027.

Je članica uredniškega odbora revije *Andragoška spoznanja*.

V letu 2020 je svoje raziskovalno delo s področja razumevanja in uporabe kulturne dediščine v sodobnem svetu usmerila na mlade. V raziskavi jo je zanimalo, kako mladim bolje približati dediščino in jih hkrati vključiti v različne dediščinske prakse, ki se odvijajo po vaseh ali društvih. V ta namen je v letu 2019 izvedla več intervjujev s srednješolskimi profesorji.

V sodelovanju s Petro Testen Koren (ZRC SAZU, Inštitut za kulturno zgodovino) je sodelovala v raziskavi o tekstilnih delavkah in hišnih pomočnicah na Komenskem Krasu. V letu 2019 je bilo izvedenih več intervjujev s starejšimi krajanki iz Občini Komen.

☛ Petra Kolenc:

Od leta 2015 je članica ožjega uredniškega odbora *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja* ter urednica *Izvestja* Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici.

Od avgusta 2017 je del delovne skupina za pripravo kandidature Poti miru – dediščina 1. svetovne vojne za vpis na Unescov Seznam svetovne dediščine.

Sodeluje pri pripravi programov za EPK, je avtorica ideje o knjigotrškem središču, ki je bila upoštevana pri pripravi Lokalnega programa za kulturo pri MONG.

Strokovno sodeluje z društvom Planota (Lokve), kjer vodi sekcijo za kulturo, v okviru katere nastaja knjižna zbirka *Besede s Planote*.

Sodeluje tudi s Krajevno skupnostjo Lokve, Krajevno skupnostjo Trnovo, Turističnim in kulturnim društvom Lokovec, Turističnim društvom Lokve ter z KTŠ društvom LO-KO (Lokve), kjer pripravlja strokovne vsebine, povezane z zgodovino Trnove planote.

Od novembra 2018 je članica sveta KS Rožna Dolina.

☛ Špela Ledinek Lozej:

Špela Ledinek Lozej je članica znanstvenega sveta Narodne in študijske knjižnice v Trstu, akcijske skupine 6 EUSALP, širšega uredniškega odbora *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja* in enciklopedije *Dedi*.

Zastopala je ZRC SAZU pri pripravi kandidature Mestne občine Nova Gorica za Evropsko prestonico kulture 2025.

☛ Neva Makuc:

Od leta 2015 je članica širšega uredniškega odbora *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja*.

Od leta 2016 je dopisna članica Istituta Pio Paschini (Videm, Italija).

Leta 2019 je bila izvoljena za redno članico Istituta per gli Incontri Culturali Mitteleuropei-ICM (Gorica, Italija).

☛ Petra Testen Koren:

Življenja in dela, Biografske študije. Testen, Petra (urednica 2015-). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2015-.

Življenja in dela, Kulturnozgodovinske študije. Testen, Petra (urednica 2013-). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2006-.

Področna urednica *Novega Slovenskega biografskega leksikona* (balet).

Članica mednarodnega uredniškega odbora *Retrospektiv*, Znanstvene revije za zgodovino pisje in sorodna področja.

☛ **Danila Zuljan Kumar:**

Koordinira delo na RP Nova Gorica, pripravila je program dela RP Nova Gorica za leto 2019 za Znanstveni svet ZRC SAZU ter vsebinski in finančni načrt dela za 2020 za projekt *Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa* za sofinancerja, to je MONG.

Skupaj s Petro Kolenc je pripravila polletno in letno finančno poročilo o projektu *Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa*.

Sodeluje v strokovni skupini za pripravo novega programa za kulturo (LPK) v MONG.

Sodeluje v slovensko-italijanski skupini, ki pripravlja dokumentacijo za vpis pokrajine Brda/Collio/Cuei na Unescov seznam kulturne dediščine.

Jezikovno je pregledala Izvestja ter različne dokumente, povezane z RP Nova Gorica,

Sodeluje pri organizaciji *Škrabčevih dni* ter *Gradnikovih večerov*.

☛ **Katarina Šrimpf Vendramin:**

Strokovno sodeluje z folklornimi skupinami po Sloveniji, v zadnjih letih še posebej intenzivno s skupinami na Goriškem (Folklorna skupina Gartrož, Folklorna skupina Razor Tolmin, Folklorna skupina Na placi iz Šempetra, Folklorna skupina Vipava).

Od leta 2018 je članica uredniškega odbora strokovne revije s področja folklorne dejavnosti *Folklornik*.

Od leta 2015 je strokovna spremljevalka srečanj odraslih folklornih skupin v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije.

SODELOVANJE PRI TEKOČIH PROJEKTIH IN PROGRAMIH ZRC SAZU

Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa (Projekt sofinancirata Mestna Občina Nova Gorica in Občina Brda)

☛ **Petra Kolenc:**

Specialna znanstvena knjižnica Raziskovalne postaje v Novi Gorici (biblioteka SAZU, Hn) ter knjižnica in arhiv dr. Henrika Tume:

Vodila je specialno znanstveno knjižnico RP v Novi Gorici (COBISS Biblioteka SAZU, Raziskovalna postaja, Hn) ter skrbela za arhiv in knjižnico dr. Henrika Tume. Z zamenjavami, nakupi ter darovi je pridobila nove publikacije (dar Branka Marušiča, NŠK Trst). V preteklem letu so bile izposojene 104 enote knjižničnega gradiva. Novo katalogiziranih v sistemu Cobiss pod Hn je bilo 426 enot. Inventariziranih je bilo tudi dodatnih 29 enot drobnega tiska goriškega (primorskega) domoznanstva (skupaj 522 enot) ter 85 enot preostalega (predvsem) periodičnega tiska, ki ga postopoma vključujemo v vzajemno katalogizacijo.

Gradivo Tumove knjižnice in arhiva je bilo v obdobju, ki ga zajema poročilo, uporabljeno pri pripravi naslednjih del:

Nina Merljak: Življenje in zapuščina posameznikov, zaslužnih za razvoj planinstva in gornštva na Goriškem: diplomsko delo. Nova Gorica: [N. Merljak], 2018.

Kolenc, Petra: Marija in Henrik: poskus rekonstrukcije (intimnega) odnosa. V: *Razpotja*. Nova Gorica: DHG, 2019, str. 70–74.

Makuc, Neva: Drobci iz korespondence Franca Kosa in Henrika Tume: Frančišek Borgia Sedej. V: *Goriški letnik*, 43, 2019, str. 121–132.

☛ **Špela Ledinek Lozej:**

Etnološko raziskovanje dediščine in predvsem dediščinotvornih praks in procesov na stičišču vzhodnih Alp in severnega Jadrana.

● **Neva Makuc:**

Ob arhivskem raziskovalnem delu v Furlaniji-Juljski krajini nadaljuje z evidentiranjem različnega gradiva, pomembnega tudi za slovensko zgodovino. Na treh vabljenih predavanjih v Gorici je predstavila čezmejno tematiko, vezano na zgodovino historične Goričke in njeno deželno zavest v novem veku (podrobneje zgoraj).

● **Danila Zuljan Kumar:**

Nadaljevala je z jezikoslovnimi raziskavami na območju zahodnih slovenskih narečij (predvsem briškega in terskega narečja).

● **Katarina Šrimpf Vendramin:**

Opravila se je sondažna raziskava javnih plesnih zabav na Goriškem v 20. stoletju (s poudarkom na plesnih zabavah v Bukovici).

Začelo se je sistematično delo na raziskovanju preteklih in sodobnih oblačilnih praks temelječih na dediščini na zahodnem slovenskem prostoru.

Mednarodni in nacionalni raziskovalni ter aplikativni projekti

WoP – Walk of Peace: Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom (vodja projekta pri ZRC SAZU dr. Petra Svoltjšak, Zgodovinski inštitut Milka Kosa)

● **Petra Kolenc:**

Posebnost programskega območja je prisotnost dediščine prve svetovne vojne izjemnega zgodovinskega pomena, ki je mestoma slabo ohranjena, njen potencial za razvoj turizma pa še ni ustrezno izkoriščen. Projekt bo prispeval k spremembi obstoječega stanja s skupnimi čezmejnimi aktivnostmi za dolgoročno ohranjanje dediščine prve svetovne vojne ter krepitev njene uporabe za razvoj trajnostnega kulturnega turizma. Za okrepitev skupne promocije in trženja dediščine prve svetovne vojne bo uvedena krovna destinacijska znamka Poti miru s smernicami za trženje, spletna stran in druga promocijska gradiva. Nadgrajene in urejene bodo nove tematske poti, informacijske točke in središča z inovativnimi in interaktivnimi predstavitvami dediščine. Naložbe male vrednosti bodo namenjene ohranjanju dediščine prve svetovne vojne izjemnega pomena.

Sodelavci ZRC SAZU v sklopu projekta preučujejo umetniške odgovore na vojno in s tem povezane teme o begunstvu in povojni obnovi Posočja in Furlanije, ki predstavljajo posebej pomembno sporočilo Poti miru. Izvajajo se arhivske raziskave in zbiranje podatkov o padlih vojakih avstro-ogrske vojske na soški fronti (posebej za območje Banjške planote in Krasa).

ALPFOODWAY – A cross-disciplinary, transnational and participative approach to Alpine food cultural heritage, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program transnacionalnega sodelovanja Alpsko območje 2014–2020.

● **Špela Ledinek Lozej (vodja projekta pri ZRC SAZU):**

Alpski tradicionalni prehranjevalni načini so povezani z znanjem in veščinami pridelave in predelave živil, s šegami in navadami uživanja hrane ter s skupnimi vrednotami, značilnimi za celotno alpsko območje. Glavna cilja projekta sta bila oblikovanje vzdržnega razvojnega modela za obrobna gorska območja, zasnovanega na ohranjanju in ovrednotenju dediščine prehrane alpskega območja in na inovativnih orodjih trženja in upravljanja te dediščine, ter oblikovanje nadnacionalne alpske identitete, temelječe na skupnih kulturnih vrednotah, ki se, med drugim, izražajo v dediščini prehrane. Neposredni učinki projekta so: (1) popis tradicionalne alpske nesnovne kulturne dediščine prehrane (prim. popis enot iz Slovenije na spletišču *Intangible Search* http://www.intangiblesearch.eu/search/search_by_free_key.php?db_name=intangible_search&lingua=italiano&new_query=true&free_key=Slovenia);

(2) smernice za urejanje pravic skupnosti na področju intelektualne lastnine nesnovne kulturne dediščine; (3) smernice za uspešno trženje alpske dediščine prehrane; (4) smernice za uspešne integralne prehranjevalne verige, temelječe na ovrednotenju nesnovne kulturne dediščine; (5) večravninska mreža alpskih skupnosti; ter (6) vizija in Listina alpske prehranske dediščine (prim. <https://www.alpfoodway.eu/home/slovenian>). V okviru projekta smo v sodelovanju z Univerzo v Vidnu 24. 11. 2019 organizirali regionalno zaključno konferenco *Dediščina prehrane na stičišču Alp in Jadrana*, ki so se je udeležili etnologi, antropologi, jezikoslovci in geografi iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije.

100 % lokalno, aplikativni raziskovalni projekt, sofinanciran iz Evropskega parlamenta, program Alpine Region Preparatory Action Fund II (ARPAF II).

Špela Ledinek Lozej (vodja projekta pri ZRC SAZU):

Projekt se osredotoča na krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp, ki jih razumemo kot množico deležnikov, sodelujočih v pridelavi in predelavi, trženju ter prodaji pridelkov in izdelkov, ki so v celoti pridelani in predelani lokalno: tovrstni pristop bo v tem projektu poimenovan 100 % lokalno.

RESTAURA-Revitalising Historic Buildings through Public-Private Partnership Schemes, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program transnacionalnega sodelovanja Srednja Evropa 2014–2020.

Neva Makuc (vodja projekta pri ZRC SAZU), Jasna Fakin Bajec, Petra Kolenc:

Temeljno vodilo projekta, ki se je zaključil maja 2019, je dejstvo, da je v srednjeevropskih državah veliko zgodovinskih stavb v slabem stanju. Pogosto ni dovolj javnih finančnih sredstev za obnovo in valorizacijo teh stavb, zato se kaže potreba po uveljavljanju novih rešitev, kakršne lahko ponuja zasebno-privatno partnerstvo. V projekt je bilo vključenih deset partnerjev ter enajst pridruženih partnerjev s Poljske, iz Slovenije, Hrvaške in Slovaške. Slovenski projektni partnerji so bili ZRC SAZU, Mestna občina Nova Gorica in Fakulteta za poslovne vede (Ljubljana), pridruženi pa Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Slovenska škofovska konferenca in Nadškofija Ljubljana.

Sodelavci in sodelavke ZRC SAZU so sodelovali pri vseh delovnih paketih s posebno pozornostjo do slovenskega prostora. Aktivno so sodelovali na transnacionalnih srečanjih in na zaključni konferenci (jan. 2019 v Varšavi in apr. 2019 v Ljubljani). Ob posvetovanjih z deležniki so pripravili slovensko različico dokumenta *Smernice za načrtovanje in pripravo projektov kulturne dediščine skladno z modelom javno-zasebnega partnerstva*. Bili so posebno dejavni pri diseminaciji rezultatov projekta (spletne novice, obveščanje in srečanja z deležniki, radijski intervju, javne predstavitve projekta itd.).

UGB – Urban Green Belts – Smart integrated models for sustainable management of urban green spaces for creating more healthy and liveable urban environments, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program transnacionalnega sodelovanja Srednja Evropa 2014–2020.

Jasna Fakin Bajec (vodja projekta pri ZRC SAZU), Petra Kolenc:

Življenje v velikih mestih s parkom, otroškimi igrali, zelenim obrežjem ali vrtom predstavlja vedno večjo prednost, saj bližina zelenih površin ponuja kvalitetnejše življenje. Mestne zelene površine za prebivalce mest niso pomembne le kot prostor za počitek, igro in rekreacijo, temveč tudi zmanjšujejo posledice onesnaženosti zraka, omilijo posledice mestnega hrupa in ohranjajo biodiverzitetu. V kolikor mestne zelene površine niso pravilno vzdrževane, lahko hitro postanejo sredstvo konfliktov med prebivalci in pristojnimi političnimi in upravnimi organi. Da bi tako zelene površine kakovostnejše in učinkovito upravljali tudi v 21. stoletju, so sodelavci projekta razvili pristope, orodja in strategije s

poudarki na sodelovanju s prebivalci in drugimi odločujočimi akterji (politiki, strokovnjaki, gospodarskim sektorjem). S skupnimi močmi stroke, občin in razvojnih agencij so razvili tri modele, ki z inovativnimi pristopi, metodi in tehnikami predstavljajo poti, kako bolje izkoristiti zeleno infrastrukturo (GIS podatke), kako učinkovite vključiti mestne skupnosti v upravljanje in vzdrževanje zelenih površin in kako krepiti zmogljivosti in znanja političnih akterjev. S tem so bili narejeni pomembni koraki za razvoj integriranega in participativnega sistema pri načrtovanju, upravljanju in vzdrževanju mestnega zelenega okolja. Pri projektu, ki se je zaključil maja 2019, je sodelovalo deset partnerjev iz sedmih držav Centralne Evrope. Model za aktivno vključevanje lokalnega prebivalstva v upravljanje zelenih površin in skupna spoznanja vseh pilotnih akcij, kjer so partnerji testirali modele, so bili prevedeni tudi v slovenski jezik. Gradivo je moč dobiti v Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici in na Inštitutu za spominske in kulturne študije, ZRC SAZU v Ljubljani.

NewPilgrimAge: 21th century reinterpretation of the St. Martin related shared values and cultural heritage as a new driver for community-sourced hospitality, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program transnacionalnega sodelovanja Srednja Evropa 2014–2020.

☛ Jasna Fakin Bajec (vodja projekta na ZRC SAZU, Inštitut za kulturne in spominske študije):

Glavni namen projekta je iskanje in preverjanje različnih pristopov, metod in sodobnih interpretacijskih orodij, kako dediščino sv. Martina približati mladim in malim podjetnikom na način, da jo bodo razumeli kot pomemben vir za iskanje možnih poti iz trenutnih socialnih, kulturnih, gospodarskih in okoljevarstvenih problemov. Partnerska mesta, ki ležijo ob Evropski kulturni poti (Sombotel, Maribor) ali njenih odsekih (Albenga, Trentino, Dugo Selo) so v okviru pilotnih aktivnosti oblikovala in testirala inovativna komunikacijsko-informacijska orodja za promocijo, ohranjanje in rabo dediščine. Trenutno se v okviru projekta pripravlja model/priročnik o načinih valorizacije kulturne dediščine oziroma njenih vrednot, ki naj bi izražale želje, izkušnje, znanja in ideje lokalnega prebivalstva. Model bo vseboval praktične smernice o sodobnih pristopih in orodjih vključevanja skupnosti (zlasti mladih) v nastajanje, ohranjanje in trajnostno rabo neizkoriščenih dediščinskih potencialov. Partnerji skupaj z lokalnimi deležniki in kulturnimi promotorji tudi razvijajo lokalni akcijski načrt, s katerim bo mogoče določiti nadaljnje strateške korake za vzdržno upravljanje kulturne dediščine in opolnomočenje lokalnih skupnosti. Projekt bo postavil temelje za kvalitetnejšo in bolj aktivno transnacionalno mrežo mest, povezanih z dediščino sv. Martina, ki bo obogatena s skupno blagovno znamko in skupno prepoznavno strategijo.

Vloga raziskovalcev iz ZRC SAZU je ozaveščati in izobraževati partnerje o novih pristopih ohranjanja, predstavljanja in uporabe dediščine za razvoj lokalnih skupnosti. Partnerjem smo tudi strokovno pomagali pri izvedbi projektnih aktivnosti. Na podlagi rezultatov izobraževalnih delavnic in pilotnih akcij pripravljamo model o načinih valorizacije kulturne dediščine za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, integriranega pristopa pri upravljanju s kulturnimi praksami in doseganje medsektorskega povezovanja.

Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru. Modernistična Nova Gorica in njeni konteksti, aplikativni projekt ARRS (L6-8262) 2017–2020, ki ga financirajo ARRS (75 %), Mestna občina Nova Gorica (12 %) in Slovenska akademija znanosti in umetnosti (13 %). (vodja projekta na ZRC SAZU doc. dr. Helena Seražin, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta)

☛ Alenka Di Battista in Klavdija Figelj:

Umetnostnozgodovinski projekt obravnava nastanek povojnega modernističnega mesta Nova Gorica, njegovo urbanistično zasnovo, vlogo in pomen njegovih javnih in arhitekturnih spomenikov

ter razvoj mesta od nastanka do danes. V okviru projekta potekajo temeljne umetnostnozgodovinske znanstvene raziskave povojnega urbanizma in modernistične arhitekture, ki bodo omogočile podrobne podlage za osnovanje smernic za boljše varovanje povojne dediščine na naših tleh ter pomagale podati temelje za pripravo ustreznih urbanističnih in konservatorskih načrtov podobnih urbanih naselij. Raziskovanje se namreč osredotoča tudi na študij primerljivih, podobno zasnovanih mest zlasti na področju Slovenije in celotne bivše Jugoslavije. Rezultati projekta bodo tako pripomogli k umestitvi povojne dediščine v širši jugoslovanski in evropski kontekst, znotraj katerih doslej še ni bila (ustrezno) identificirana in ovrednotena, in bodo služili kot vzorčni primer za raziskovanje modernistične arhitekturne in urbanistične dediščine drugih slovenskih mest, raziskovalne pristope pa bo moč aplicirati tudi na druga, podobno zasnovana evropska mesta.

Pri projektu sodeluje skupina mednarodno uveljavljenih znanstvenih raziskovalcev in mladih na začetku kariere z Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU in Univerze v Mariboru (FERI in Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete). V raziskave so vključene tudi nekatere lokalne inštitucije. To je tudi razlog, da A. Di Battista in K. Figelj v času trajanja projekta delujeta v prostorih Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica. Rezultati raziskave bodo strokovni in širši javnosti predstavljeni v obliki znanstvenih in strokovnih člankov, javnih predavanj, žepnic, strokovne umetnostne monografije, fotografske razstave in spletnega portala o mestu, ki so ga vzpostavili sodelavci na projektu s Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (FERI) v Mariboru (<https://www.novagoricaart.si/>). Portal poleg vodnika po arhitekturnih in javnih spomenikih vključuje tudi predstavitev za Novo Gorico pomembnih osebnosti, tematske poti, digitalno vizualizacijo rasti mesta skozi čas, spletne razstave ipd. Pripravo spletne z informacijskega vidika so sodelavci FERI predstavili na mednarodnem znanstvenem simpoziju CECIIS 2019 (Jernej Huber, Mitja Gradišnik in Marjan Heričko).

V letu 2019 je bila v Atriju ZRC med 13. in 24. majem na ogled razstava z naslovom *Naslikana zgodovina Primorske. Freske Slavka Pengova v novogoriški občinski stavbi* (avtorica Katarina Mohar), na spletnem portalu pa je bila izvedena virtualna interaktivna predstavitev te freske (avtorja prezentacij Katarina Mohar in Nejc Bernik, <https://www.novagoricaart.si/interaktivno/slavko-pengov-zgodovina-primorske/>). Na podoben način je na portalu dostopna virtualna predstavitev prvih stanovanjskih blokov v Novi Gorici (avtorja Alenka Di Battista in Nejc Bernik, <https://www.novagoricaart.si/interaktivno/edvard-ravnikar-ruski-bloki/>). Sodelavci projekta so pripravljali tudi druge vsebine spletno stran (*Osebnosti, Spomeniki in Poti*).

V pripravi je tudi strokovna monografija o arhitekturi in likovni opremi novogoriške občinske stavbe (avtorici Alenka Di Battista in Katarina Mohar), ki bo izšla v zbirki *Umetnine v žepu*. V ta namen je aprila 2019 K. Figelj zbirala med domačini spomine o omenjeni stavbi.

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta bo s sodelovanjem Mestne občine Nova Gorica letos izdal tudi strokovno monografijo *Umetnost na stičišču kultur*. Mestna občina Nova Gorica, ki je plod sodelovanja inštitutskih sodelavcev (Helena Seražin, Gorazd Bence, Tina Košak, Vesna Krmelj, Franci Lazarini, Katarina Mohar, Mija Oter Gorenčič, Andreja Rakovec, Barbara Vodopivec in Andrea Furlan), sodelavcev Raziskovalne postaje ZRC v Novi Gorici (Branko Marušič in Klavdija Figelj) in sodelavcev Goriškega muzeja Kromberk – Nova Gorica (Katarina Brešan). Septembra je bil razpisan javni poziv za udeležbo na mednarodnem simpoziju *Mapiranje prostorov modernističnih mest v kontekstu načel CIAM-ove Atenske listine*, ki bo potekal v dvorani Mestne občine Nova Gorica med 11. in 13. marcem 2020.

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru (raziskovalni program Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta) (vodja programa izr. prof. dr. Barbara Murovec)

☛ Alenka Di Battista:

Izhodišče za raziskave v okviru raziskovalnega programa predstavlja materialna in duhovna umetnostna dediščina prostora današnje Slovenije. Osnovni cilj programa je prispevati znanstvene in strokovne rezultate, ki bodo prinesli nova spoznanja, temeljno poglobili in razširili vedenje o umetnosti in umetnostni zgodovini Slovenije in ju umeščali v ustrezen evropski kontekst, ob tem pa hkrati tudi skrbeli za ozaveščanje širše strokovne in laične javnosti o evropskem pomenu umetnostnih spomenikov in njihovem ustreznem varovanju. Raziskovanje po posameznih obdobjih se posveča vsem likovnim zvrstem, arhitekturi in urbanizmu od srednjega veka do 20. stoletja v vsakokratnih historičnih kontekstih znotraj evropskega prostora. V okviru programa je A. Di Battista sodelovala pri pisanju gesel za *Novi Slovenski biografski leksikon* in pri raziskovanju arhitekturne zgodovine hotela Slon v Ljubljani (članek v pravi).

Historične interpretacije 20. stoletja (raziskovalni program Inštituta za kulturne in spominske študije) (vodja programa dr. Oto Luthar)

☛ Jasna Fakin Bajec:

Program se med drugim osredotoča na politike spomina (revizionizem, vpliv popularne kulture, vpliv institucij na popularne interpretacije zgodovine ...). V primerjalni perspektivi obravnava spremembe v spominski krajini v srednji in jugovzhodni Evropi in s poglobljenim primerjalnim razmislekom o razsežnostih (re)apropriacije in izpogajanja spomina na različnih družbenih ravneh in v stičišču med lokalnim, nacionalnim, evropskim in globalnim. Jasna Fakin Bajec se je v letu 2019 ukvarjala s konceptom kulturnih pravic in emocij pri interpretaciji preteklih dosežkov in spoznanj ter njihovi trajnostni uporabi v razvojne in ekonomske namene.

Dediščina v akciji: Participativne metode in digitalni učni viri za vključevanje mladih v dediščinske prakse in izobraževalno-vzgojne vsebine, ciljni raziskovalni projekt ARRS in Ministrstvo za kulturo (V6-1922). Projekt se izvaja na Inštitutu za kulturne in spominske študije. (vodja projekta dr. Martin Pogačar)

☛ Jasna Fakin Bajec:

Osrednji namen projekta je razviti in analizirati participativne metode in IKT orodja, da bi tako osnovnošolcem in srednješolcem približali kulturno dediščino na zanimiv, kreativen in sodoben način, ter jih hkrati aktivno vključiti v različne dediščinske akcije, ki se izvajajo v okviru lokalnih ali nacionalnih skupnosti. Osrednji izziv, ki ga raziskovalci skušajo rešiti, torej je, kako med mladimi vzbuditi večje zanimanje za dediščino. S pomočjo mladih, učiteljev in strokovnega osebja iz kulturnih institucij raziskovalci iz ZRC SAZU in računalniškega podjetja ARCTUR d.o.o bomo razvili in testirali prototip digitalnega učnega vira, ki bo na interaktiven in kreativen način mladim približal različne dediščinske prakse in digitalne dediščinske vsebine. Posebna vloga bo namenjena prav aktivnemu vključevanju različnih deležnikov, ki bodo sodelovali kot razvijalci vsebin in preizkuševalci učnega vira. Poleg tega se bo v projektu pripravilo priročnik s predstavitevijo participativnih metod in načinov oblikovanja IKT orodij za izkustveno izobraževanje o kulturni dediščini. Testni prototip digitalnega učnega vira se bo izvedlo v Občini Ajdovščina, kjer raziskovalci že aktivno sodelujejo z Občino Ajdovščina, Lavričevo knjižnico Ajdovščina in Srednjo šolo Veno Pilon. Projekt bo pomembno prispeval k ozaveščanju o potencialih digitalne dediščine za konkurenčnejši in lokalni skupnosti prilagojen razvoj.

Domače in umetnostne obrti: dediščina in sodobnost (operacija sodelovanja LAS, sofinanciran s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 / ukrep LEADER/ podukrep 19.3), projektni partner ROD Ajdovščina in Občina Ajdovščina (Predstavnik LAS Vipavska dolina), ZRC SAZU sodeluje kot zunanji strokovni partner.

☛ Jasna Fakin Bajec:

Glavni namen projekta je revitalizacija izbranih domačih in umetnostnih obrti, ki so v preteklosti pomembno zaznamovale območje v Zahodni Sloveniji in so imele velik vpliv na gospodarski in širši družbeni razvoj. Občina Ajdovščina se v okviru operacije ukvarja z oživitvijo, revitalizacijo, prenosom in nadgradnjo znanj s področja mlinarstva in pekarstva predvsem zaradi njihove dediščinske vrednosti ter poslovnih priložnosti za razvoj novih, inovativnih storitev in produktov. Projekt temelji na ciljih, kot so medsektorski razvoj novih, inovativnih, na dediščini temelječih produktov, storitev, programov v sklopu podjetništva, turizma, trajnostnega in širšega družbenega razvoja; sodelovanju ponudnikov; skupnem nastopu proizvajalcev na trgu; izmenjavi znanj in izkušenj s področja ohranjanja in revitalizacije dediščine ter njene vključitve v sodobno življenje. ZRC SAZU pri projektu sodeluje kot zunanji izvajalec. V letu 2019 smo izvedli 4 etnološke delavnice za zbiranje zgodb o pekarstvu in mlinarstvu v Vipavski dolini ter pripravili zgodovinsko in etnološko študijo s smernicami, kako zbrano gradivo uporabiti za trajnostni razvoj domačih obrti. Aktivni smo tudi v medsektorski skupini, ki pripravlja turistični spominek.

Družbena in identitetna mobilnost v slovenskem prostoru med poznim srednjim vekom in razpadom Habsburške monarhije (temeljni raziskovalni projekt) (vodja projekta dr. Boris Golec)

☛ Neva Makuc:

Projekt raziskuje mobilnosti posameznikov, skupnosti in skupin od poznosrednjeveškega obdobja do prvih let po koncu prve svetovne vojne. Ob tem je posebna pozornost namenjena identitetnim dinamikom posameznikov in skupin. N. Makuc je med drugim na osnovi določenih novoveških virov (poimenskih seznamov šolajoče se mladine na ljubljanskem jezuitskem kolegiju in v latinski šoli v Rušah) raziskovala vprašanje oblikovanja deželnih zavesti na obmejnem habsburško-beneškem prostoru ter vlogo jezuitskega izobraževanja pri družbeni mobilnosti.

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti (program ARRS) (vodja dr. Miha Preinfalk)

☛ Neva Makuc:

Nadaljevalo se je z evidentiranjem gradiva, shranjenega v arhivskih ustanovah in pomembnega za slovensko zgodovino, ter raziskovanjem novoveške zgodovine obmejnega slovensko-italijanskega prostora (npr. deželne zavesti v obmejnem prostoru, historiografija, šolstvo itd.).

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks (program ARRS) (vodja izr. prof. dr. Jurij Fikfak)

☛ Katarina Šrimpf Vendramin:

Dr. Katarina Šrimpf Vendramin se je v okviru programa ukvarjala z identitetnimi praksami, kot se kažejo v slovstveni folklori.

Bibliografije, mentalitete, epohe (vodja izr. prof. dr. Gregor Pobežin)

☛ Petra Testen Koren:

Program je posvečen biografskim študijam, a obenem povezuje biografsko raven s proučevanjem mentalitet, hkrati pa z navezavo na pojem epoha ohranjanja stik s tradicionalnejšimi pojmovanji zgodovine.

Novi Slovenski biografski leksikon (vodja dr. Oto Luthar)

☛Petra Testen Koren:

V pripravi je zvezek Novega Slovenskega biografskega leksikona: črka C, Č, Ć.

Nevidno življenje odpadkov: Razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih, aplikativni projekt ARRS (L6-9364) 2018–2021 (vodja dr. Dan Podjed)

☛Katarina Šrmpf Vendramin:

Glavni cilj projekta je razvoj inovativne tehnološke rešitve, ki bo spremljala in prikazovala, kje in kako nastajajo odpadki v gospodinjstvih, in spodbujala zmanjševanje njihove količine. Razvoj te rešitve temelji na etnografiji in pristopu, usmerjenem k ljudem. Zato v projektni skupini izvajajo primerjalne raziskave praks in navad na področju ravnanja z odpadki v šestih mestih: Ljubljana (Slovenija), Gradec (Avstrija), Trst (Italija), Zagreb (Hrvaška), Oslo (Norveška) in Dubaj (Združeni arabski emirati). Raziskava omogoča vpogled v življenje in delo »nevidnih« akterjev, npr. smetarjev, delavcev na smetiščih in ljudi, ki delajo v obratih za recikliranje, hkrati pa opiše lokalne navade, povezane z odpadki, ter predstavi odpadne stvari kot pomemben dejavnik v globalnem omrežju proizvodnje in porabe.

Create to Connect → Create to Impact, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz nadnacionalnega programa Evropske unije Ustvarjalna Evropa (vodja projekta na ZRC, dr. Dan Podjed)

☛Katarina Šrmpf Vendramin:

Prvi projekt z naslovom Ustvarjaj za povezave se je začel leta 2012 kot skupno prizadevanje desetih evropskih kulturnih organizacij in treh pridruženih partnerjev za ustvarjanje povezav med umetniškimi in raziskovalnimi institucijami ter občinstvom. Namenjen je bil iskanju novih produkcijskih modelov, ki lahko občinstvo pritegnejo na inovativne načine, in ustvarjanju novih javnih prostorov z dialogom in sodelovanjem. V novem projektnem ciklu se mreža širi z vključitvijo petih novih partnerskih organizacij, pozornost pa se od vzpostavljanja povezav preusmerja k ustvarjanju vpliva. Ta vpliv v projektnem kontekstu pomeni posebno vrednost, ki jo proizvedejo umetniške dejavnosti in tako spodbujajo družbene spremembe, inovacije, opolnomočenje in emancipacija.

Živa coprnija, mednarodni evropski projekt, sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, program transnacionalnega sodelovanja med Slovenijo in Hrvaško 2014–2020 (vodja projekta na ZRC dr. Monika Kropelj Telban)

☛Katarina Šrmpf Vendramin:

Slovensko Pohorje in hrvaška Istra sta s svojo raznorodno in privlačno krajino dom brezštevilih takih zgodb. Projekt Živa coprnija je nastal iz želje in vizije, da bi to dragoceno bajeslovno izročilo obeh regij na novo odkrili – bodisi zabeležili še nikoli zapisano bodisi posodobili nekdanje zabeleženo – ter aktivno ohranjali z vključevanjem v obstoječo turistično ponudbo.

Projekt finančno omogoča program Interreg Slovenija–Hrvaška. V njem sodeluje šest partnerskih organizacij iz Slovenije in Hrvaške s področij znanosti, turizma, umetnosti in kulture. Skozi plodno medsektorsko sodelovanje združujejo svoje znanje in moči z namenom ustvariti edinstveno, kultivirano in celostno turistično izkušnjo, ki bi nagovorila obiskovalce vseh starosti. Prav tako si prizadevajo pridobljeno znanje in izkušnje z izobraževanjem prenašati na prihodnje generacije.

Dediščina na obrobjih: Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega (interdisciplinarni raziskovalni program P5-0408, vodja Špela Ledinek Lozej):

V dobi porajajočih se ekstremizmov in vse večje razdvojenosti družb se posamezniki in skupine soočajo z vprašanji, kako različne družbene pojave nagovoriti kolektivno in javno. Ob množici dediščinskih ustanov, konvencij in seznamov se zdi, da sta morda prav dediščina in proces njenega ustvarjanja primerna za povezovanje v skupnem vrednotenju preteklosti ter vizijah prihodnosti, iz česar pa so še vedno prepogosto izključene različne manjšinske skupine z neenakim dostopom do družbene in politične moči. Medtem ko je bilo razumevanje dediščine v 19. in prvi polovici 20. stoletja povezano predvsem z izgradnjo narodov in homogenih skupnosti, pa novejši premisleki izpostavljajo večperspektivno in množinsko razumevanje dediščine. V programski skupini se zato posvečamo predvsem premisleku o razmerjih moči ter o razpiranju in preseganju nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednotenju in analizi manjšinskih dediščin. Pri čemer dediščino razumemo kot inherentno disonantno, kot preteklost v sedanjosti, predvsem pa kot procesualno, tj. podvrženo nenehnim pogajanjem. Raziskovalno problematika je nagovorjena v petih tematskih sklopih: (1) Dediščina na dinamičnih mejnih območjih, (2) Dediščina v mobilnem svetu, (3) Jezik v rabi – raba jezika, (4) Živeti z dediščino in (5) Dediščinenje prostora. Glavni cilj je identifikacija, evidentiranje, dokumentiranje, ovrednotenje in analiza alternativnih manjšinskih oblik, praks in interpretacij ustvarjanja dediščine. Raziskovalno delo je izrazito več- in interdisciplinarno; vključuje teoretska izhodišča in metodološke pristope preučevanja narodnega vprašanja, antropologije, etnologije, jezikoslovja, literarnih ved, geografije in zgodovinopisja ter skuša na podlagi empiričnih raziskav in svežih (re)interpretacij kritično dosedanje teoretsko-konceptualna in metodološka raziskovalna izhodišča.

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju, Raziskovalni program (vodja na ZRC SAZU Kozma Ahačič, Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša)

☛ Danila Zuljan Kumar:

Danila Zuljan Kumar znotraj Dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša skupaj s sodelavci pripravlja tretjo knjigo *Slovenskega lingvističnega atlasa*, ki bo zajela pomensko polje »kmetijska opravila in orodja«. Delo je namenjeno ohranjanju slovenske kulturne dediščine.

V okviru tega je bilo opravljeno terensko delo, izdelani indeksi za vprašanja V286 *plug*, V286a *enojni plug*, V286b *dvojni plug*, V286a1 *ralo*, V297 *lemež*, V288 *črtalo*, V289 *držalo (ročice) pri plugu*, V303a *seno*, V303b *prva košnja*, V306 *otava*, V307 *vnuka*, V305 *mrva*, V304a *kopica sena za čez noč*, V304b *kopica sena za čez zimo* ter komentarji in karte za V286 *plug*, V286a *enojni plug*, V286b *dvojni plug*, V286a1 *ralo*, V297 *lemež*, V288 *črtalo*.

Projekt Portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika. Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada (19. julij 2017–30. september 2021, vodja: Kozma Ahačič).

Cilj projekta je med drugim nov šolski slovar slovenskega jezika, ki bo namenjen učencem do 5. razreda devetletke in bo vseboval okoli 2.000 geselskih sestavkov. V okviru portala Franček bo delovala tudi jezikovna svetovalnica za učitelje, ki bo razlagala jezikovne dileme, s katerimi se najpogosteje srečujejo učitelji in profesorji slovenskega jezika. Vključen bo tudi nabor gradiv za pouk slovenskega jezika v osnovnih in srednjih šolah z opisom učnih metod.

V okviru projekta je Danila Zuljan ustrezno uredila 35 gesel iz SLA 1 in SLA 2, ki bodo predstavljene na Frančku.

Projekt Znanstvena raziskava slovenskih govorov v Gorskem kotarju - Projekt sofinancira Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu (vodja: dr. Januška Gostenčnik)

Danila Zuljan Kumar je zapisala vprašalnico za vas Kuželj.

RADIJSKI IN TV NASTOPI**☛Jasna Fakin Bajec:**

Radio Robin, 10. 10. 2019: O delavnicah za peko kruha in mlinarstvu.

☛Klavdija Figelj:

Radio Slovenija, Radio Koper Capodistria, 27. 9. 2019: gostja v nočnem programu, oddaja o Edvardu Rusjanu.

Radio Trst A (RAI), Klavdija Figelj v čezmejnem goriškem studiu vodi mesečne pogovorne oddaje, kjer gosti različne sogovornike.

17. 12. 2018: pater dr. Andrej Šegula, Teološka fakulteta v Ljubljani, oddaja o mestu in vlogi vere/religije v sodobnem svetu.

14. 1. 2019: direktorica tehnološkega parka Tanja Kožuh in podjetnik Elija Fajt, oddaja o podjetniškem profilu in izzivih goriškega čezmejnega prostora.

11. 2. 2019: sociologinja dr. Mojca Pajnik, Mirovni inštitut Ljubljana, oddaja o prostituciji in trgovanju z ljudmi: perspektive spola, dela in migracij.

18. 3. 2019: arhitekt Tomaž Vuga, oddaja o zgodovini in sočasnosti novogoriške arhitekture, predstavitev knjige *Projekt Nova Gorica*.

15. 4. 2019: managerka v turizmu Arjana Suhadolnik in sociologinja Sveta Buko, oddaja o turističnih potencialih goriške pokrajine.

20. 5. 2019: umetnik Marko Peljhan, oddaja o Beneškem bienalu in Peljhanovem projektu *Here we go again*.

16. 9. 2019: Vili Prinčič in Grazia Rusjan, oddaja o Edvardu Rusjanu ob 110. obletnici prvega poleta z motornim letalom.

14. 10. 2019: režiserka in dramaturginja Neda Bric, oddaja o njenem literarnem delu ob podelitvi nagrade mira za izjemne dosežke na področju literarnega ustvarjanja, ki jo podeljuje ženski odbor Slovenskega centra Pen ter o pripravi na Evropsko prestolnico kulture.

18. 11. 2019: filmski režiser Gregor Božič, oddaja ob premieri filma *Zgodbe iz kostanjevih gozdov*.

☛Petra Kolenc:

Radio Koper, 27. 5. 2019 (skupaj z D. Zuljan Kumar): *Marušičev zbornik*: oddaja *Dopoldan in pol*.

Radio Robin, 24. 5. 2019 (skupaj z D. Zuljan Kumar in B. Marušičem): *Poklon neutrudnemu zgodovinopiscu zahodne meje*: oddaja *Goriška danes*.

RTV SLO, 24. 5. 2019 (skupaj s P. Kolenc in B. Marušičem): *Zbornik o slovenski zahodni meji*, oddaja *Prvi dnevnik*.

Radio Primorski Val, 12.–16. 8. 2019: *Zgodbe z razglednic, Lokve: preteklost vasi*, ob 9:00.

☛Špela Ledinek Lozej:

Radio Robin, 24. 10. 2019: *Hrana povezala alpski prostor*: oddaja *Zanimivosti*.

☛Neva Makuc:

Radio Slovenia International (Radio Si), 11. 5. 2019: *Projekt RESTAURA*: pogovor z Natašo Godec v tedenski specializirani oddaji Euranet Plus.

☛Danila Zuljan Kumar:

Radio Koper, 27. 5. 2019 (skupaj s P. Kolenc): *Marušičev zbornik*: oddaja *Dopoldan in pol*.

Radio Robin, 24. 5. 2019 (skupaj s P. Kolenc in B. Marušičem) *Poklon neutrudnemu zgodovinopiscu zahodne meje*: oddaja *Goriška danes*.

RTV SLO, 24. 5. 2019 (skupaj s P. Kolenc in B. Marušičem): *Zbornik o slovenski zahodni meji*, oddaja *Prvi dnevnik*.

Radio Koper, 4. 10. 2019 (skupaj s F. Žgavec, M. Kocina, P. Quaggiatom in F. Lainščkom): *Ženska vokalna skupina Vinika praznuje 25 let delovanja*, oddaja *Dopoldne in pol*.

DOGODKI

☛ **Klavdija Figelj:**

Soorganizatorica dogodkov:

Vipavski Križ, 28. 3. 2019: javno vodstvo po kapucinskem samostanu, ki ga je izvedla dr. Tanja Martelanc.

Kojsko, 31. 5. 2019: javna predstavitev novoodkrita dela oltarne slike baročnega slikarja Sebastiana Devite v ž. c. Marijinega vnebovzetja. Predstavitel opusa Sebastiana Devite (Ferdinand Šebrelj), predstavitev postopka odkrivanja slike (Klavdija Figelj).

Nova Gorica, 25. 11. 2019: Edvard Rusjan, 110. obletnica prvega poleta z motornim letalom; prireditel Mestne občine Nova Gorica s projekcijo dokumentarnega filma Borisa Palčiča *Leteča brata Rusjan – zgodba o zmagi za vsako ceno*, (Casablanca, 2009) v Eda Centru.

Solkan, 22. 9. 2019: Predstavitel Edvarda Rusjana na streamingu Pop TV ob prireditvi Mestne občine Nova Gorica *Podletu solkanskega mostu ob 110. obletnici prvega poleta Edvarda Rusjana*.

*Več informacij o tekočih projektih je na voljo na spletni strani ZRC SAZU.

Poročilo sestavila Petra Kolenc